

CROSSING BORDERS

göçmenlik mücadelesi

Uluslararası İleti, 1. Sayı, Ekim 2006

Avrupa çapında yasal oturma hakkı! ya da Avrupa coğrafyasının neden göçmen hakları için bir mücadele alanına dönüştürülmesinin gerekliliği

Bugün Göçmen ve Mülteciler, Brüksel ve Paris üzerinden Barcelona'ya, Göteborg ve Hamburg üzerinden Roma ve Atina'ya, neredeyse bütün Avrupa'da yasal oturma hakları için çetin mücadeleler ve kampanyalar yürütmektedirler. Fransa'da Sans Papiers hareketinin „herkes için oturma izni“ talebiyle ortaya çıkmasının ardından neredeyse 10 sene geçti. Bu göçmenlerin hak mücadeleleri için yeni bir milat oldu. Kuşkusuz, hem Avrupa ülkelerinin hem de mağdurların/bireylerin içinde buldukları durum ve yaşam koşulları birbirlerinden farklılıklar göstermektedirler. Bu, örneğin Andalusya'da tarlalarda sömürülen mevsim işçileri ile ister yasal olarak Avrupa'da ikamet edip çalışan, ister kaçak olarak İtalya'da hiçbir güvence olmadan binbir zahmetle hayatlarını sürdüren göçmenler veya Kuzey Almanya'da vahşi orman kamplarında tecrit altında tutulan mülteciler arasındaki ortaklıkları ilk bakışta görmeyi zorlaştırmaktadır. Polonya veya Ukrayna'da sınır dışı edilme merkezlerinde ya da Ceuta ve Melilla'daki sınırın önünde tutulan göçmenlerin durumları kim bilir nasıldır?

Avrupa'nın göçmen siyaseti, küresel bir sistemin parçası olarak, kontrol ve yasaların ağırlaşmasına ivme kazandırmaktadır. Avrupa'nın sınır-rejimi gittikçe sınır ötesine Doğu'ya ve Güney'e kaydırılıp taşeronlaştırılmaktadır. Taşeronlaştırma bu bağlamda eski Yugoslavya, Ukrayna, Fas, Libya hatta Mauritania gibi „komşu ülkelerin“ Avrupa Birliği'nin sınır kontrollerini üstlenmeye başlaması anlamına gelmektedir. Böylece, buralarda da

sınır dışı etme kampları kurulmaktadır. Fakat bu siyaset sırf mülteci ve göçmenlerin Avrupa dışında tutulmasını değil, gerçekte selektif bir içine alma sürecinin zeminini oluşturmayı hedeflemektedir. Kaçak duruma düşürülmüş genç ve zinde göçmenlerin sömürülmeleri amaçlanmaktadır, bu doğrultuda baştan düşük ücretli işleri kabul edenlerin bazıları yasal olarak giriş yapabilmektedirler.

Göçmenler, mücadeleleriyle göç-rejimini gündene çığneyip, delmektedirler. Bu mücadeleler sırf dış hudutları değil Avrupa'nın içindeki sosyal ve yasal sınırları da sorgulamaktadır. Bu da bize göçmen ve kaçak duruma düşürülmüşlerin sırf ucuz ve kolayca sınır dışı edilebilen iş gücü olmadıklarını, bundan öte siyasi bireyler olarak serbest dolaşım ve oturma hakları için mücadele ettiklerini de göstermektedir. Geçmiş deneyimlerin bizlere öğrettiği; yasallaşma hakkının, sorunlara samimiyetle eğilen hükümetlerin değil, göçmenlerin mücadele ve tepkilerinin etkisiyle kazanıldığıdır.

Bizler, bu adaletsiz göç-uygulamalarına karşı mücadele etmek için taleplerimizi ulusal devlet ve kurumlarına yöneltmenin artık yetmeyeceğine inanıyoruz. Bu çabalara ek olarak yeni siyasi kampanyalarla Avrupa'nın bütün siyasi kurumlarını muhatap alıp Avrupa çapında yasal oturma hakları talep etmeliyiz. Kaçak statüsünü üretmektense kalıcı bir ikamet hakkının kabul ettirilmesi gerekmektedir. Ve nihai olarak kötü ve güvencesiz çalışma koşullarının yaygınlaşmaması için, oturma hakkının iş kontratından bağımsız hale getirilmesi zorunludur.

Bugün Avrupa Birliği kaçak göçü engelleme adı altında insanların serbest dolaşım haklarına karşı bir savaş yürütmektedir. Bu nedendir ki, Avrupa'nın tüm coğrafyası göçmenlerin hakları için bir mücadele alanına çevrilmelidir. İnsanlar ister Avrupa'nın iç

ya da dış, ister herhangi başka sınırlarını geçtiklerinde bile KAÇAK DEĞİLDİRLER, Avrupa çapında herkes yasallaştırılmalıdır.

Polonya'da Varşova'dan, Mauritania'dan Nouakchott' a 7 Ekim 2006: Göç'ün kontrolüne karşı uluslararası mücadele günü

7 Ekim'e çağrı ve bu günde gerçekleştirilecek olan etkinlikler, insanlık dışı göçmen siyasetine karşı önemli direniş adımlardır. Tabii ki organizasyona katılan her grup kendi yerel veya ulusal şartlarına odaklanmaktadır. Fakat bu hareketliliğin aynı zamanda, uluslararası bir boyutu da vardır. Doğu Avrupalı aktivistler Varşova'daki Frontex bürosunun önünde protesto gösterisi yaparken, Nouakchott'daki bir basın toplantısında göçün suç haline getirilmesi eleştirilebilir. Londra'dan Atina'ya, Hamburg'dan Barselona'ya, bir düzine Avrupa ülkesinde eşzamanlı gösteriler ve eylemler beklenmektedir. Ve daha da önemlisi: sadece Mauritania'da değil, aynı zamanda Fas, Tunus ve Benin'den de eylemler bildirildi. Afrika Ülkelerinden birçok oluşum bu çağrıyı imzalayıp hareket özgürlüğü talebini ve göç-kontrolüne karşı muhalefeti destekliyorlar. 7 Ekim'de Avrupa ve Afrika işbirliği'nde daha pratik bir aşama gerçekleştirilebilir.

2004'de hareket özgürlüğü başlıklı, 2. eylem günü takip etti. 7 Ekim günü geçen sene Ceuta ve Melilla'da ceyran eden kışkırtmayı anımsatacak, ve Afrika'daki göç-kontrolüne karşı muhalefetin sesini duyuracak. 7 Ekim eylem çağrısı, Haziran 2006 sonunda Rabat'da gerçekleştirilen 'Avrupa-Afrika zirvesi'ne karşı konferansta Afrika'dan birçok insiyatif tarafından imzalandı.

Bu -7 Ekim'in ötesinde- ileriki aylar ve yıllar için, bu bağları sağlamlaştırıp geliştirmek için tarihi bir meydan okumadır. Eğer pratik çözümler arıyor ve Avrupa'nın Afrika'da gittikçe artan göç-kontrollerine karşı gelip engellemek istiyorsak, uluslararası düzeyde büyüyen bir şebekeleşmeye ihtiyacımız var.

Bamako'dan Atina üzerinden Rabat'a...

Ocak 2006'da Afrika ve Avrupa oluşumları arasında yapılan ilk önemli toplantı, Dünya Sosyal Forum'u çerçevesinde Bamako/Mali'de gerçekleştirildi. Bamako'da göç ile ilgili, Avrupa'nın göçmen siyasetini ağır bir şekilde eleştiren bir çağrı yayınlandı. Bu çağrının da etkisiyle, 6 Mayıs'ta Atina'daki Avrupa Sosyal Forum'unda göç-toplantısında 3. ortak eylem günü kararlaştırıldı. Göç konulu ilk eylem günü Ocak 2003'te, yasallaştırma lehine ve alıkonma kamplarına karşı gerçekleştirildi. Bunu Nisan

'Frontex' nedir? Neden Rabat'da 'Avrupa-Afrika zirvesi'?

Geçen yıldan beri AB-Göç siyaseti yeni bir militarist yapıyı devreye soktu: Frontex! Bu Avrupa Sınır Ajansı'nın, Varşova merkezli, yeni ismi ve Batı Afrika kıyılarında ilk operasyonlarına başladı bile: Amaçlanan Afrika'luların kayıklarla Avrupa'ya ulaşmalarını engellemek için gemiler ve uçaklarla yapılan kontrollerin koordine edilmesi ve güçlendirilmesi. Yakın zamanda (6 Eylül), bu kontroller başarılı olmadı: hergün yeni kayıklar Mauritania'dan veya Senegal'den, 1200 km yol katederek, daha öncekinden de fazla insanla Kanarya Adalarına ulaşıyor.

Geçtiğimiz aylarda, bu Cebelitarık'dakinden de tehlikeli yeni göç rotasında, yüzlerce insan ya boğuldu ya da açlık ve susuzluktan hayatlarını kaybetti. Avrupa hükümetleri Afrika ülkelerine, kendi insanlık dışı göç siyasetlerine araç olmaları için, artan bir baskı uyguluyor. Temmuz 2006 başlarında, esas olarak Afrika Hükümetlerine daha etkin göç-kontrol sistemlerini kabul ettirmek amacıyla, Rabat'da 'Afrika-Avrupa göç ve gelişme zirvesi' düzenlendi. Anabaşlık özellikle Kuzey ve Batı Afrika ülkelerinin, Avrupa'ya gitmekte olan göçmenleri engellemelerine ve bu göçmenlerin çöllere ya da Sahara ülkelerine sınırdışı edilmelerine katkıda bulunmalarını sağlamaktı. Bu yüzden Avrupa hükümetleri geçtiğimiz yıllarda binlerce Afrikalı insanın ölümündün sorumludur. Bu göçmenlere ve mültecilere karşı yürütülen bir savaştır. Frontex bu savaşta, yeni geçiş yollarını kapatmak amacıyla devreye sokulan yeni bir operasyondur.

Kronik: Göçmen Hareketleri ve Mücadeleleri

Bu sayfada bazı Avrupa ve Afrika ülkelerindeki göçmen hareketleri ve mücadelelerindeki önemli gelişmeleri topladık. Tabii ki çeşitli gerçeklikler birkaç kısa cümleyle yeterince anlatılamaz. Fakat bu sıralama, yapılan kampanyaların ve protestoların çeşitliliğine ve çok yönlülüğüne dikkat çekmektedir. Amaç uluslararası perspektifte mümkün olabilecek bir 'ortak nokta'ya ulaşılmasına katkı sağlamaktır. Geçtiğimiz aylarda Amerika ülkelerinde milyonlarca göçmenin yasallaştırılmaları için yaptığı büyük çaplı protestolara bakarsak, hareket özgürlüğü mücadelelerindeki artan küresel boyutu bir kez daha farkedebiliriz.

Belçika: Geçtiğimiz yıl Belçika'da, yasal olmayan göçmenlerin kiliseleri işgal ve bazen de açlık grevlerinden oluşan mücadeleleri ortaya çıkıp ve gelişti. Düzinelerce kilise mutlak düzenlemelerle göçmenlerin asıl taleplerini belirterek işgal edildi. İlk başlarda, devlet bu dinamikleri görmezden geldi ve, yeni bir yasa oluşturmaksızın, ilk olarak açlık grevine giren bütün Afgan mültecilere yasallaştırma garantisi verdi. Fakat çok kısa zamanda otoriteler yeni bir grev dalgasıyla karşı karşıya kaldı. Önce yer yer baskı uyguladılar (Brüksel'de en azından iki kilise tahliye edildi), ve talepleri reddettiler ('devlet e şantaj yapılamaz' gibisinden), fakat genelde az ya da çok isyancıların isteklerini kabul etmek zorunda kaldılar. Ama bu, herkes için açık ve net kriterler içeren bir yasa isteyen sans papiers hareketi için yeterli değildi.

Fransa: 'Seçilmiş göçü'(başka bir deyimle seçilmiş emek göçünü) 'ıstıraplı göçün' (başka bir deyimle mülteciler ve aile birleşmesi) üzerinde tutan yeni yasayla birlikte, 21 Şubat 2006'da sans papierslerin yakalanıp tutuklanmaları başladı. Hükümet de okullarda okuyan sans papiersli çocukları aileleriyle birlikte sınır dışı etmeye çalışmaktadır. Birbuçuk seneden beri, büyük bir dernekler birliği (RESF) seferberlikte: çocukların saklanması, kampanyaların başlatılması, havaalanlarında müdahaleler (bazen sınırdışı edilmeler başarıyla durduruldu). Alıkoymalara karşı yürütülen mücadelelerde, 100 kadar sans papiersli bir ay süresince Tolbiac Üniversitesi yakınlarındaki boş devlet ofislerini işgal ettiler. Bu sans papiersler öğrenciler ta-

rafından destek alıp güvencesizleştirme ve göç ile ilgili çeşitli protestolara, tartışmalara ve toplantılara katıldılar. Ve Cite Üniversitesi'ni (Paris'in güney banliyösü) geçtiğimiz 4 yıl boyunca işgal eden 1000'e yakın Cachan', 17 Ağustos 2006'da buradan atılmalarına rağmen yeni işgallerle mücadelelerine devam ediyorlar.

Almanya: 22/4/06: Çeşitli şehirlerde yapılan ve herbirinin 100 kişinin katılımıyla gerçekleştirildiği eşzamanlı protestoların ortak talebi 'Yasal oturma hakkı'ydı. 1/5/06: 2000 kişinin katıldığı Euromayday yürüyüşünden önceki günlerde, Hamburg'da güvencesizlik ve göç konularında bir konferans gerçekleştirildi. 2/5/06: Eylemciler, Bramsche'de bulunan sınırdışı kampında iki tane yönetim binasının çatısını işgal ettiler. İrkçilik karşıtı gruplar ve mülteci organizasyonları 'kalma hakkı' için, tecrit kamplarına ve sınırdışı edilmelere karşı mücadeleyi sürdürmektedirler. www.nolager.de

İtalya: Geçtiğimiz sene, göçmen ve ırkçılık karşıtı hareketler İtalya'nın en önemli şehirlerinde Bossi-Fini yasasına karşı mücadeleye devam ettiler. Alıkonma merkezlerine karşı protestolar kuzeyden güneye sıçradı. Mülteciler ve sığınma hakkı arayanlar, henüz mevcut olmayan, kendi statülerini garanti altına alacak bir yasa talep ettiler. Göçmenlerin mücadeleleri büyüdükçe, organizasyonlar da yeni işbirliği deneylerine başladılar. Bir yandan, göçmenleri ve güvencesiz koşullarda çalışan işçileri bir araya getirmek için sosyal birliktelikler oluşturulurken, öbür yandan, yöresel göçmen gruplar özerklik parolası altında birleştiler. 3 Aralık 2005'te 30.000 göçmenin Roma sokaklarını doldurduğu büyük bir eylemin ardından, İçişleri Bakanlığı'nın önünde, göçmenlerin hükümete taleplerini ilettiği yeni bir inisiyatif kuruldu: İş kontratı ve oturma izninin birbirinden ayrılıp, alınan ücret veya çalışma koşullarından bağımsız sürekli oturma izni talebi ve alıkonma merkezlerinin kayıtsız şartsız kapatılması.

Fas: 24 Temmuz 2006: Sahralı mülteciler UNHCR ofisinin önünde toplandılar ve aralarından 27 kişi Rabat'da bir katolik kilisesine girdi. UNHCR'den talepleri mülteci haklarının korunması, özellikle çocuklar ve kadınlar için destek ve -Fas onları top-

luma entegre etmek istemediği için- üçüncü bir ülkeye gitme hakkı. Polis eylemcileri şiddet yoluyla kiliseden çıkardı. Mülteci organizasyonlarına üye iki kişi tutuklandıktan sonra serbest bırakıldı.

Mauritania: 31 Ağustos 2006: Yanlarına anneleri ve kızkardeşlerini de alan genç balıkçılar, sürekli kontrolleri, şiddeti ve Mauritania sahil güvenliği tarafından botlarına el konulmasını protesto ettiler. Böyle devam ettiği taktirde de hükümeti lisanslarını ödemememle ve gizlice göç etmekle tehdit ettiler. İki hafta önce Mauritania hükümeti, AB denizaltıları, uçakları ve helikopterlerini, göçmenlerin Kanarya adalarına gitmelerini engellemek için kendi sahasına kabul etti.

Mali: 26 Ağustos 2006: Sans papierslerin Paris'teki Saint-Bernard kilisesinden kovulmaları ve sınır dışı edilmelerinin 10. yıldönümünde, insanlar Bamako'da 'Özgürlük alanı'nda, belediye binası önünde bir protesto yapmaya çalıştılar, fakat polis toplanan insanların yarısından fazlasını kovup iki kişiyi tutukladı. Göstericiler daha sonra emniyet binası önünde toplandılar. Mali hükümeti sınır dışı edilmeler konusunda kamusal bir eylem istemektedir, çünkü hükümet Ağustos ortasında Kanarya adalarından 160 göçmenin gizlice sınır dışı edilmesini kabul etmişti.

Senegal: 2 Haziran 2006: Kanarya adalarından sınır dışı edilen göçmenler Dakar'da bir otoyolu kapattılar ve alıkonulmaları protesto ederek, sınır dışı kaçırlarının durdurulmasını istediler. Senegal hükümeti bir süredir bu kaçırların farkındaydı ve AB'nin denizaltılarını ve helikopterlerini kendi sahasında istemiyordu. Fakat Ağustos'un sonunda hükümet AB ile ortak denizaltı kullanmayı kabul etti - muhtemelen gelişme yardımı adı altında bir paranın karşılığında.

İsveç: "flyktingamnesti 2005" ağı, barınma talepleri reddedilen fakat çeşitli sebeplerle ülkede kalmak isteyen yaklaşık 30.000 mülteci için kampanyalar yürüttü. Bu kampanya sonucunda geçici bir yasa çıkartıldı ve alıkonulan mültecilerin serbest bırakıldı. Bugüne kadar 30.000 göçmenin yarısına bu sayede oturma izinleri verildi. 31 Mart'ta bu geçici yasanın yürürlükten kalkmasından sonra, bu ağ yeni bir kampanya başlatmaya karar verdi.

Ukrayna: Şubat 2006'da Kiev'den NoBorders-eylemcileri, özbek sığınmacıların sınır dışı edilmesine karşı bir kampanya başlattılar. Sığınma hakkı talep eden 11 mülteci hükümetçe doğrudan hapis edildikleri Özbekistan'a sınır dışı edildiler. Bugüne kadar akıbetleri belli değil. NoBorders-Kiev Özbek mülteci toplulukları ve farklı gruplardan gelen insan hakları eylemcileriyle birlikte medya kampanyaları ve birçok sokak protestosu düzenleyip, Adalet Bakanlığına sınır dışı edilmelerin kanun dışı olduğunu kabul ettirmeye çalıştılar. Kampanyalar şimdiye kadar amaçlarına ulaşmadıysa da devam etmektedir.

Britanya Birleşik Krallık: Geçtiğimiz yıl göçmen ve mülteci mücadelelerinde büyük bir artış meydana geldi. Alıkonulan göçmenlerin kurduğu inisiyatiflerin sayısında bir patlama oldu ve bunlar açlık grevi ya da toplu talepler şeklinde eylemlerde bulundular. Nisan ayında Londra'da Colnsbrook'da alıkonma merkezleri etrafında protestolar yapıldı. Göçmenlerin de katıldığı işyeri merkezli mücadelelerin sayısında geçtiğimiz sene bir artış görüldü. Örneğin Londra'daki 'Temizlikçiler için adalet' kampanyası. Göçmenlerin mücadelelerini görünür kılmak, yasallaşma hakkını yeniden siyasi arenaya çıkartmak amacıyla, sivil toplum grupları ve sendikacıları arasında iletişim ve örgütlenmelerde gelişmeler devam etmektedir.

"Crossing Borders" in istediği... bu Uluslararası İleti hakkında...

Crossing Borders, uluslararası iletişimi daha fazla harekete geçirme teşebbüsüdür. Hedefimiz, göçle ilgili ağların oluşturulması sürecinin Avrupa'nın hem içinde hem de çevresinde sağlamlaştırılıp yaygınlaştırılmasıdır. Biz çeşitli bölgeler, ülkeler veya kıtalardaki gerçekliklere ve mücadelelerde var olan farklılıkları göz ardı etmiyoruz. Ama bu farklılıkların üstesinden gelmek için birbirimizle iletişime geçmenin gerekliliğine inanıyoruz: Crossing Border, işte tam da bu sınırları aşma anlamına da geliyor!

Biz bir ortaklaşma sürecini hedefliyoruz. Bunu, tecrübe ve bilgilerimizi birbirimize anlatmanın ötesinde, aynı küresel göç ve Apartheid-rejimine karşı birlikte direnmekle, elde edebiliriz. Ve aynı zamanda, müşterek taleplerimiz olan serbest dolaşım ve yasal oturma hakları için mücadele ederek.

Biz bu iletide odağı göç hareketleri ve göçmen mücadelelerine - bunların çeşitliliğini göz önünde bulundurup dahil ederek- yönelttik; iletimizin her sayısında farklı şartlarda oluşan sosyal ve siyasi mücadeleleri ve çeşitli direniş ve eylemler tanıtmayı amaçlıyoruz. Bu sebepten dolayı sizin de bize - en azından bir kaç cümle ile - tecrübelerinizi aktarıp bize katılmanızı istiyoruz. Daha yaygın bir katılım her boyut ve alanda da gerekli. Biz çokdilli bir çizgiden gittiğimiz için, tercümelerde devamlı yardıma ihtiyacımız oluyor. Bu ileti bir internet projesi olmakla birlikte, asıl can alıcı nokta, iletinin basılıp ve çoğaltılıp yerel olarak çeşitli göçmen ağ ve topluluklarında dağıtılıp, yaygınlaştırılmasıdır. Crossing Borders, Frassanito Ağının bir inisiyatifidir. Biz iletinin en azından üç veya dört ayda bir sürekli çıkmasını tasarlıyoruz. Ama bu sizin de ilgi ve katılımınıza bağlı! Hepinizi bu iletişime katılarak desteklemeye davet ediyoruz.

İletişim: frassainfo@kein.org Web-sitesi: http://www.noborder.org/crossing_borders/